

Bécsből, Pénteken, Július' 26dikán, 1822.

Spanyol Ország.

A' Gazette de France következő levelet közli, melly Madridból Júl. 8d. indult:

„A' Spanyol revoluzió elérte a' maga tizedik Augusztusát. A' Királyi Gárda nincs többé; négy száz ember lett a' Descamisadosok győzedelmének véres martalékja. A' Királyt a' Riego Militziája 's a' Don Carlos Regimentje őrzi a' palotában. A' Comunerosok' közársága kapunk előtt van, 's a' Királyi Familia felett a' legsúlyosabb veszedelem lebeg.“

„Júl. 6d. éjjelén az a' hír terjedezett, hogy a' Király rab palotájában, 's tanácsosinak árulása nem engedé, hogy szabadon kinyilatkoztassa magát. Ezen híre igen elkeseredtek a' Pradóba szállított Gárdák's közakarattal elszánták magokat, hogy a' városba térnek 's a' Királyt a' Liberálisok' kezéből kiszabadítják.

„Reggeli 3 órakor bé is jöttek a' városba a' Gárda Batalionok, 's bárom csapatra oszolván, mindenik más más állást vett magának. Az első osztály Don Luis Mon vezérlése alatt jobb oldalról a' Puerte de S. Vicentenél lévő pattantyúságnak tartott.“

„A' második osztály balra a' Puerta del Sol felé vette útját, melly csak nem közép-pontja Madridnak, 's a' Plaza mayorhoz közel esik. Utjában elszélesztette a' Szent Márton piaczán 's a' Callo de los Bordadoresen álló Militziai-

katonákat. Ezen rendhez képest, a' Puerte de S. Vicente és Plaza mayor között fekvő Királyi palota, azon két hely közz' esett, mellyen a' Gárdák viadalt akartak kezdeni.“

„A' harmadik osztály egyenesen a' Plaza mayorra nyomult, és azt elfoglalta, nem álván ellent, hogy két ágyúból kártáccsal tüzeltek 's minden házak' ablakaiból, mellyekbe Militziai-katonák szállítottak, puskával lövöldöztek reájok. Megtartották magokat a' Gárdák ezen állásban, várván a' más két osztálynak hozzájuk érkezését.“

„Azonközben szerencsétlenül ütött-ki a' pattantyusok ellen ment első osztály' támadásbeli próbája. Mert a' katonák az első ágyúlövésre megfutamodtak; a' mit a' pattantyusok észrevévén, új bátorságot nyertek, 's az összezavarodott Bataliont semmivé tették; Don Luis Mont, ki katonáitól elhagyatva is fegyvert forgatott kezében, elfogták, 's ma nyilván föbe lövik.“

„A' másik osztály a' Puerta del Solra érkezvén, Generális Bellasterost, a' pattantyusokat és egy lovas pikétet ott talált. Ezeknek intóztató tüzelése zavarba hozta a' Gárdákat, kik mindazáltal egy szomszéd útszában rendbe verekedvén, hosszszas tekergéseik után a' vár előtt lévő piaczra jutottak.“

„Mikor e' két osztály' veszteségét meghallotta a' Plaza mayor't oltalmazó harmadik osztály, a' palota mellé hátrált, hol mind egy rakáson találta a' más két osztályt.“

tályból életben maradt testőrzőket, kik elcsüggedve vesztették.”

„A' palotában strázsáló két Batalion nem mozdult helyéből; nyughatatlansággal várta a' parancsolatot a' palotából; de mind hiába! Generális Morillo péntek estvéje olta felé sem volt a' palotának. Mellyről azt beszélik, (de hitelességéről nehéz felelni), hogy Generális Morillo legtüzeesebb iparkodásával 's a' Descamisadosok ellen dolgozásával, nem tudván a' Királyi Tanácsnál befolyást és kedvezést szerezni magának, végre öszvecsatolta magát a' Riego' pártjával 's a' testőrzők közt tett vérontásnak ő volt a' feje!”

„Mások azt hiszik, hogy ha igazán felveszi az ember a' dolgot, Morillo azon ügy nevezett maga - mérséklő félhez való, melly olly rég olta dolgozik, hogy a' Spanyol revolúció' hasznait arassa, a' nélkül, hogy annak veszedelmeiben osztozna. Ez a' fél, mellyhez tartanak, fájdalom! majd mindnyájan a' thrónus körül forgó emberek, semmit sem visz - ki magától, hanem a' kétes környülállásokban; hol egy hol más félhez csapja magát. Morillo hat napig tanakodott rajta, hogy a' hűséges testőrzőkhöz e, vagy a' Riego katonáihoz álljon; végre az utóbbiakhoz hajlott, 's a' Királyi Ház sorsát a' Tragalisták' kezébe játszotta!”

„Mihelyt a' Vár-piaczra gyűltek a' testőrzők, minden felől a' palotának nyomult a' Militzia, 's a' Don Carlos Regementje' csapatjai, 's ágyukat szegeztek - ki minden útszák' szegletén, mellyeknek csak a' palotára volt nyílása. Képzelve az Úr a' Király' palotáját, szerencsétlen testőrzőitől körülvéve; tíz ágyút a' kapunak és ablakoknak szegezve, 's mintegy 10,000 rémítően kiáltzó Militzia-katonát és pártitót, kik között Ballesteros, Riego, Alava és Morillo játszották a' fő rollét. Az állá-

sokban megmaradt Testőrző Batalionok, hoszszas nógatásra feladták magokat, 's arra is reá állottak, hogy Madridot munitzió nélkül hagyván, Vicalbaro és Leganes nevű szomszéd faluba, mint lejendő eloszlattatások' helyére költözkedjenek, 's mint egy megnémúlva ki is takerdtek Madridból.”

„A' mi a' több testőrzőket illeti: ezektől azt kívánták, hogy letévén fegyvereiket, szabad tetszésű vélek való bánásra adják - fel magokat. Ezen kemény feltétel hallására, rendkívül való dühösséggé jöttek, melly csak a' kétségbeesés tulajdona; egybeszedték magokat, 's erőszakosan által akartak rontani a' Manzanaresen. A' Lovasság egész Budella nevű faluig kergette őket, 's addig 200 embert részszerint megölt részszerint megsebesített közölök; igen annyi testőrző veszett - el Madrid' utzáin is. A' futásban megszabadult testőrzők' száma mintegy 300ra megyen, ide nem értvén a' capituláló két Bataliont.”

„Azon pillantathatban, mellyben a' testőrzőket elszélesztették, a' legnagyobb veszedelem fenyegette a' Királyt és Királyi Házat, de szerencsére hirtelen a' palotában termett Oberster Odoyle, az általa vezérelt Don Carlos Regementjével.”

„Ma reggel a' Plaza Mayoron misét olvasván a' Madridi Püspök: megjelentek azon minden Descamisadosok és az egész Militzia 's kényszerítették a' Püspököt, hogy Te Deumot énekeljen, mellyet Éljen a' Szabadság! Éljen a' Constituzió! kiáltásokkal kísérték.”

„A' Madridi község hőudulásig örvendez; 5 napja, hogy szünetlenül pénzt osztogatnak közöttök a' Liberalisok, kik ezen célra egy millió reált szántak - el.”

„Következendőkből vehet az Úr valami világosságot az iránt, hogy ezen gyá-

szos napon micsoda dolgok történtek bent a palotában?

„Júl. 5d azt izente a Királynak az állandó Kiküldöttség, hogy menjen - ki a palotából, 's váljon - meg testörzöitől és egyéb házi tisztjeitől: egyébkint leteszik és Regenséget neveznek - ki.“ Azonban nagyon kezdtek remegni az udvari emberek, hogy mit nem vihetnek végbe a pártosok, kik mindenféle rendelkezéseket tettek 's fegyvert osztogattak a Városban. Az egybegyűlt Státustanács azt javasolta a Királynak, hogy maga személyét és házaépét a Tartománybeli fő Tisztségre bizná. A Király egy írást küldött a Státustanács - hoz, mellyben azt kívánta, hogy

- 1) tegye bátorságba az ő életét a pártos fél szemlátomást való vakmerősége ellen?
- 2) hogy találjon módot, melly által a háborgás lecsillapitassék, 's a Liberalisoktól annyira meggyaláztatott testörzők' becsülete visszaszereztessek;
- 3) hogy perbe kell idézni Riegót, mint a ki a seregek vezérlését bitangolni akarta;
- 4) hogy nyilatkoztassa - ki a Státustanács, a trónus méltósága 's a Király' személye iránt való gondolatit.“

„A Státustanács így felelt 6d.: 1) hogy a Király' életben maradása mellett kezességet nem vállalhat abban az esetben, ha a méltán bosszankodó nép reá ütne a Királyi palotára, hogy azt az eddig volt gyűlöletes strázsáktól megtisztítsa; 2) hogy a háborgás egyébkint le nem csillapitathatik, hanem ha a nép' akaratját makacson megvető testörzők kemény büntetésre nem vonatnak; 3) hogy a Generális Riego magaviselete dicséretet érdemel; és hogy Ő Felsége hitelt ne adjon azon rágalmozásoknak, mellyek a Szent Szövetség által kibérelt Ujságban (az Imperialban) ezen Generális személye ellen tétetnek; 4) hogy a Státustanács a

Constitutzió' oltalmazását tartja egvedül való kötelességének, és kész is ezen kötelességet híven betölteni.“

„Ezen pillantattól fogva igen szorongató bizonytalanság kinozta a Királyt 's a körülötte lévőket. Mind két Gárda - Batalion és az Udvari Tisztek ajánlották magokat a palota' védelmére, azt tanácsolván a Királynak, hogy míg ideje van, hagyja oda Madritot bátorságos őrizet alatt; de a szerencsétlen Fejedelem reá nem állott. Áthatatosan Morilloba vetette vak bizodalmit; 's az alatt Morillo egyre készült, hogy más nap a palotára üssön; és valóssággal az ő vezérlése alatt támadták - meg a testörzőket a Királyi istállóknál.“

„Madrit Városa Polgári Tisztsége egy hirdetést bocsátott - ki a Nemzet, Szabadság és Constitutzió nevében, mellyben legkissebb említés sincs a Királyról; 's igazán véve meg is szűnt a Királyság a szerencsétlen Spanyol Országban!“

„Lehet képzelni milyen fájdalmas szorongattatásban volt a Királyné azon rettenetes napon! — Mintha egészen más néptákná Madritot, mint az előtt. A becsületes emberek házaikba bészárkoznak; a templom mind üres; az útszák dugva tele vannak Militziával és külső - városbélielkel, kik fegyverbe öltözve irtóztató ordítással járnak fel 's alá a városban.“

„Kevéssel az utolsó zavaros napok előtt, parancsolatot adott a Hadi - Miniszter Generális Espinosának, hogy a kormánya alatt volt katonasággal, melly Valladolidban feküdt, jöjjön Madritba, a Descamisadosok' szándékinak elősegítésére. A Király megsejditvén ezen lépést, szemére vetette a Miniszternek, ki nem tudván még akkor, hogy mire üthet - ki a dolog, le akart mondani hivataláról, de miolta a palota' ostromlása szerencsé-

sen elűlt, többé nem töri fejét a' Miniszter, hogy elbocsátják e, vagy sem."

„A' több Miniszterek is kérték elbocsátásokat. A' Király így felelt reá: „Nem fogadhatom el az Urak lemondását, míg bé nem bizonyítják, hogy nem hibások Spanyol Ország szerencsétlenségében és az én mostani körülállásaimban.“

Don Luis Mont, kit a' mellette lévő testörzök szégyenben hagytak, egy landzával 's vas rúdakkal fegyverkezett Descamisados csoport foglyává tette, és Éljen a' Szabadság! Éljen a' Nemzet! kiáltásokkal kísérte a' Constitúziós seregek strázsa-házához.“

„Sok katonai executiókat emlegetnek; vért szomjúzik a' Constitúzió.“

Utánirás. „Ma egy levél sem érkezett Andalusiából, a' miből azt következtetik, hogy a' posta nem jöhetett az insurgált tartományokon keresztül. Onnan azért semmi tudósításunk sincs, sem a' Királyi karabélyosokról, sem a' vélek egyesült csapatokról. A' Lucenai legutolsó levelekből csak annyit tudunk, hogy Montoróban van az Insurgensek' fő szállása.“

„Párizsi Bankier Ardoin Úr (ki költsönözések' dolgában éppen Madridban mutat), a' köz-hír szerint, 30,000,000 reált költsönözött a' mi Liberalisainknak, 's öt hat nap olta ebből fizetik katonáikat.“

Ejszakamérikai egyesült Státusok.

Vashingtoni közönséges tudósítások Jún. 11d. ezt tartják: „Cabinétünk' tanácskozásai mostanában csaknem hűrekesztőleg két fontos tárgyra vannak irányozva. Az első és nevezetesebb az Ejszaknyúgoti tenger parton való kereskedést illeti, melly Sándor Császárnak utóbbi rendelése miatt nagyot csökkent, 's nincs más mód, mel-

lyel a' dolgon segíteni lehetne, hanem hogy vagy diplomatikai alkudozások' közvetkezésében lágyittassék az Orosz rendelés, különösen azon cikkely, melly a' partoktól be az Oceanuson való hajókázást 100 mértföldre tilalmazza; vagy nyílván ki kell ütni a' háborúnak, a' mit természetesen senki sem kíván, minthogy mi az egész világgal örömezt békességben szeretnénk élni. — A' másik tárgy, mellyel a' Praesidens 's az Igazgatószék' tagjai foglalatoskodnak, azon alkudozásokat illeti, mellyek Délamérika függetlenségének megismerése iránt, Spznyol Országgal folytattnak. 'S ámbár Ő Felsége a' Spanyol Király még mind azon reménységgel van, hogy a' leggazdagabb tartományokat engedelmességre vonhatja, mindazáltal tökéletes meggyőződéssel hiszik, hogy ha Spanyol Ország a' kérdésben lévő függetlenségét meg nem ismeri is, ez a' Congresszus határozásában változást nem teszen.

Brasilia és Portugallia.

A' Rio de Janeiroi Expedízió kényszerítvén az Európába való visszamenedelre, a' múlt Júnus' közepén Lisbondba nagyobb részint megérkezett. Az Expedízió' vezére Souza a' Koronaherczegtől két levelet vitt atyjához. Az elsőben Montevideosnak Brasiliával való egyesülését jelentti a' Koronaherczeg; a' másodikban a' Rioi csendességet, 's a' Népnek abbéli határozását, hogy a' Constitúziót 's a' Portugalliával való egyesülést fel kell tartani; de az utóbbi levélben azt is említi, hogy a' Nép nincs megelégedve a' Deputatusokkal, mint a' kik a' Riói nyugthatatlanságokat tápláltak volna. Ezen levelet Május 28d. nem találván a' Cortesek megegyezőknek a' Koronaherczegnek előbbi kinyilatkoztatásaival, egy Biztosság-

nak adták vizsgálás végett, mely Jún. 10-diki jelentésében azt sürgeti, hogy a' Herczeg körül lévöket, a' S. Pauloi Juntát's Deputatusaikat szoros kérdöire kell vonni.

Francia Ország.

Júl. 12d. a' Király Marquis Lauristonnal a' Királyi pompára ügyelő Miniszternél dolgozott. Berry Herczegné Rosnyból visszajött S. Cloudba. Herczeg Eszterházyne, ki Júl. 11d. a' Kir. Herczegeknél és Herczegaszszonyoknál tette udvarlását, Júl. 12d. az Angoulemi Herczegnét kísérte mezei jószágába Villeneuve de l' Etangba.

Német Ország.

A' Regensburgi Királyi Iskola Igazgató Hivatal megezáfolja, a' mit némely Újságlevelek a' Régensburgi tanulók felöl nagyitva terjesztettek, hogy t. i. néhányan útonállóvá akartak volna lenni. Az igaz, hogy a' haramiák történeteinek olvasgatása némelly heves ifju embereket egy kevéssé feltüzelt; és hogy néhányan Tanítóik' hírek nélkül eljádzották magok között a' Schiller' Tolvajait, megrövidítve. Mindazáltal a' dolog tovább nem ment volna, hanemha egy kicsapott és két maga költségén élő tanuló, haramia életre nem buzdígtattak volna három iskolai költségén élő tanulót, kik Jún. 5d. valósággal el is illantottak. Csak kettejénél volt fegyver, u. m. pisztoly és vadász-kés; gyilok egyiknél sem. Egy közölök megbánván tettét, önként haza ment, kettejét négy mértföldnyire Regensburgtól elfogták. A' csapott és a' magok költségén élő tanulók nem tértek vissza.

Nagy Britannia és Irlandia.

Gróf Liverpool' gyengélkedése miatt Júl. 9d. valamire való dolog nem fordult elő a' Felső. házban. Az Alsó. ház elfo-

gadta az Irlandiai szegények' enyhítését tárgyazó határozásokat.

Az idei Budget' teljes áltnézése ez:

1. Jövedelem.

Vámokból	10,763,000	font Sterling.
Accis-adóból	26,156,000	— —
Bélyeg bérekből	6,637,000	— —
Postából	1,355,000	— —
Taksákból	7,385,000	— —
Különbfélékből	380,000	— —
Lottériából	200,000	— —
Ócska hajós készü-		
letekből	151,000	— —
Penziók mellett való		
kiméllésből	1,225,000	— —
Öszveséggel	54,252,000	font Sterling.

2. Költségek.

Fizetetlen adós-		font Sterling.
ág' kamatja	30,911,000	— —
Különbfélékre	2,048,000	— —
Kincstár kötelező		
levelei'interesse	1,500,000	— —
A' szárazi)	7,950,000	— —
Tengeri) seregre	5,500,000	— —
A' Pattantyúsokra	1,200,000	— —
Különbfélékre, belé		
értvén az Irlandusok'	150000	
font Sterlinggel		
segéllését	1,700,000	— —
Greenwich Invali-		
dusok	310,000	— —
Öszveséggel	51,190,000	font Sterling.

A' Jövedelem tehát meghaladja a' költséget 3,1330,000 font Sterlingel.

Július 25d. Bécsben, a' Státuspa-
pirosainak közép-árrok:

Státus kötelezőlevele 5 pCtmal C. P.
79 5/16; Ugyan az 2 1/2 pCtmal —; Sors-
vonásos költsön 1820ról 100 for. Conv. P.
—; Ugyan az 1821ről 100 for. Conv.
Pben 98 3/4; Bizonyítás 1821dik költsön-
ről 100 ftért C. Pénzben —; Bécs Városi-
Banko Obligatziók 2 1/2 pCtmal 30; 100
forint Conv. Pénz 249 7/8 for. V: Cz-ban,
— 1 Bank-Aktzia; 780 1/2 f. C. P.

A' Gabona négy fő nemeinek ár-
rok általjában, Júl. 15d. — 20d.
(Mérőjet garasra számlálva V. Czban)

	Búza.	Rozs.	Árpa.	Zab.
Bécsben Júl. 16d.	132	97	93	71
— Júl. 20d.	137	93	88	66
Stockerauban Júl. 15d.	135	97	80	57
Fischamenden Júl. 16d. és 18d.	—	89	72	66
Nagy Enzersdorfon Júl. 17d.	131	96	79	63

Magyar Ország.

Székes-Fejérvár. Méltóságos és
Fő Tisztelendő Kopátsy József új Püs-
pök Úr, minden fényüzéstől idegen lévén
váratlanul ment a' Püspöki lakásba, s Júl.
14d. egyedül a' Papság által vezetettve ki-
vánt a' fő templomba menni. De nem gá-
tolhatta, hogy Nagy Mélt. Úrményi Jó-
zsef Ország Birája Ő Excellenciája, mint
Nemes Fejér Vármegye Fő Ispánja, több
Mágnásokkal, a' Vármegye Magistratusá-
val és számos Nemes Urakkal tiszteletére
ne menne. Megköszöntötte különösen a'
Nemes Káptalan s a' szabad Királyi Város
Tanácsa is; megjelentek tiszteletére Bécs-
ből Mélt. Pain tner Mihály Püspök és Re-

ferendárius; Budáról Mélt. Kollár István
és Juranics Antal Püspökök, és Kir.
Helytartószék Tanácsosai; Fő Tiszt. Hor-
váth Pál Tihanyi, Taucher Ágoston
Bakonyi és Dréta Antal Zirczi Apát Urak,
s több Szerzetes Előljárók és a' Püspök-
ségbeli Plebánusok. A' béiktatás rendi sze-
rint a' Szentséges Pápának megerősítő Bul-
lája és a' Fejérvári Püspökségbeli Papság-
hoz intézett Brevéje felolvastatván, a' Ne-
mes Káptalan nevében Fő Tiszt. Simo-
nyi Pál Prépost Úr a' Püspök Úrhoz jeles
deák beszédet tartott, melyre a' Méltosá-
gos Püspök először a' Papsághoz deák
nyelven, azután a' Néphez magyar nyel-
ven lelkesen szóllott. Következvén a' Mi-
se, az alatt a' Katona-nevendékek tettek
lövéseket. Mise után pedig a' Püspöki la-
kás előtt hármasszalvét löttek. A' Resi-
dentziában három asztalnál, azonkívül a'
Seminariumban, a' Cisterciáknál s Fran-
ciscanusoknál számos Vendégek gazdagon
megvendégeltettek. Estve pedig a' város-
beli szebb épületek önkint kivilágosítottak.

Soprony. „Mélytő helyet foglal kö-
zönséges Leveleinkben olly szomorú tör-
ténét, melly nem csak egy nagy Familiát
gyászba öltöztete, hanem az egész Hazára
nézve felettébb béható. Júl. 19d. estve 6
órákor mint egy csendesen szendergő hosz-
szas betegeskedése után elhunyt Méltosá-
gos Sárvári Felső-Vidéki Gróf Széché-
nyi Lajosné, született Gróf Ciam-
Gallas Aloysia, Csillagkeresztes Dá-
ma Ő Nagysága, életének 41d. évében,
minekutána tartós nyavalyája a' legügye-
sebb Orvosok munkássága mellett is for-
rázó-hideglelésre változott, s ez bélgynű-
ladást okozván, a' hoszszabb életre méltót
tőlünk elragadá. — Méltóságos Gróf Szé-
chényi Lajos Ur Ő Nagysága a' szere-
tetre legméltóbb Hitvesét, nagy remény-
séggel teljes Grófi Magzati a' leggondosb,

a' legjobb édes Anyát, Tisztviselői, 's az alattvalók, a' szegény özvegyek és árvák minden ügyefogyottakkal nagy-lelkű Jól-tévőjüket kesergik ő benne: 's a' bánatos könnyeknek özöne még a' sűr' szélén sem olthatja-el fájdalmoknak hevét. Minden, a' mi az Aszszonyi Nemet. olly becsessé, 's tiszteletre méltóvá teszi, a' legnagyobb mértékben feltaláltatott benne. Tetteiből a' tökéletes Keresztyéni életnek 's felebaráti szeretetnek gyümölcsei tündöklenek. Szóljanak bár ön magok a' kegyes Intézetek, mellyeket széles kiterjedésű jószágaiban, a' nagy és nemes tettekre született férjének közös megegyezésével, részint az Istennek dicsőségére, részint elnyomorodott emberhársainak felsegállítására bő adakozással rendelt vala. Szóljanak azok, kiknek szerencsések volt a' megdicsőültet közelebbről ismerhetni, 's láthatni miként osztotta-meg falatját az éhezővel, 's ruháját a' mezitelenekkel; mert senkit ő vigasztalás nélkül magától el nem bocsátott: 's így leve a' Keresztyéni tökéletes életnek eleven példája, 's a' Nagy Széchenyi Ferencz Ő Excellenzijáának méltó Menye. — De a' mi édes Hazánkra nézve is igen fájdalmas. A' boldogult Grófnének elhűnytával egy olly csillag tűnt-el Magyar Egünk-ről, mally ha csak minden Században egyszer jelenne is meg, igen sokat nyernének derültével. Az idvezült Grófné Cseh Országban született, 's a' magyar nyelvet nem csak hogy jól értette, 's azt örömmel beszéllette, hanem azon tökéletesen is írt. — Méltó bánkodnunk a' köz veszteségen! 's ez a' köz bánkodás enyhítse azoknak fájdalmát, kiket ő közelebbről érdeklett; mivel a' közönséges bánat, köz tiszteletnek 's szeretetnek jele. Azonban enyhüljünk ama bizodalom által, hogy az ő jóltévő lelke szerelmes Magzatiban itt lebeg köztünk, 's csak érdemeinek megko-

ronáztatása végett szállítatott-ki közülünk az által, ki mindent bölcsen elintéz 's kormányoz!! Júl. 22d. számos kísérettől végképen megtiszteltetve eresztették teste a' Nagy-Czenki nemzeti sírholiba. Béke Hamvainak!!!“

Szalárdról (Bihar Vármegyéből) Júl. 15d. „Az ezen helység határában 1797d. esztendőben már feltalált savanyú forrás, mellynek eddig a' helybéli Tiszt. Predikátor Úr és Iskola-Tanítók vették egyedül hasznát, a' mult esztendő olta közhasznává kezdettek lenni. Építettek mellé deszkából mintegy 15 ferdő szobát, mellyben mindenikben elfér két kád. Mind a' hideg, mind a' meleg vizet a' ferdő vendég tetszése szerint eresztik csatornákon. Egy órai ferdésért fizetnek 15 xrt. A' ferdő szobák' szomszédságában van 6 két-két személyre való csinos szoba; nagyobb szoba is 6, mellyben nagy társaságok négy 's öt ágyra is megférnek; van ezeken kívül egy nagy táncz-szála és ebédlő. De ezen alkalmatosság koránt sem elég a' nagy számú vendégek befogadására; kik azért töknyre a' helységbeli lakosokhoz szállnak, 's onnét kocsikáznak, vagy sétálnak ki. Ha oly szorgalommal építenek tovább is a' kútfő körül, mint az idén építettek; Bihar és a' szomszéd Vármegyékre nézve itt igen becses ferdő-hely készül. Akárhó assák a' földet a' mostani kút körül: mindenütt savanyú forrásra találnak. — Ezen víz alkotó részeinek, 's különféle nyavalyákban gyógyító erejének leírásával, azon érdemes Orvosokat nem akarom megelőzni, kik no talán a' mi savanyú forrásunkat szorossabb figyelmekre méltónak ítélik, 's vizsgálódásaikat örömmel közlik a' Magyar Közönséggel.“

Répeze Mellyékéről (Soprony Vármegyéből) Júl. 20d. „Jelenvaló takarulási napokban némely helységeink lako-

sai között egy már szokássá vált nemes tette levék figyelmetes, mellyet, minden helységeknek követendő példáiul, méltónak ítélem ezen leveleknél fogva sok Hazafiikkal megtudatni. Hogy a' magyar gazdák, jó szomszédságból vagy atyafi indulatból gabonahordáskor egymásnak segítségül vannak, a' költsönt szorosán visszavárván, ez nem ritkaság: de, midőn valamely helységbeli marhás és vagyonosabb gazdák, közakarattak bizonyos napot arra szánnak, hogy marhátlán és szegényebb lakostársaik gabonáját betakarítsák; ez már ritkább és nemesebb tett, mert érette nem vár költsönt. 'S ilyen jóval él a' Répcze Mellyéki szegénység takaruláskor esztendőnként."

„Az aratás nálunk is szokott ideje előtt és oly hirtelen végbe ment, hogy alig telt bele három hét. A' folyton folyvást uralkodó szeleket is okozhattuk egy részt, mellyek miatt keűtöztette erejét és szorgalmát minden ember. Nagyobb oka még is illy szapura aratásnak az, hogy ritka volt a' gabona; és a' termés, szalmára nézve, szemlátomást szűkebb, mint egyébkor. Még csak az biztatta a' gazdákat, hogy talán a' kalász' és szem' bősége fogja helyre pótolni, a' mit szalmája hibázni látszik. Melly bizakodásokban nem is csalathoztak. Mert tett próbák már megmutatták, hogy egy-kereszt (20 kévével számlálván)

két köblöt (Pozsonyi mérőt) és többet is szaporit. — Jóféle szénából sem leszünk ez idén szűhesekek. Ellenben tavaszihoz, a' keletlenkori szárazság miatt, nincs szerencsénk. Mostoha időjárás azonban, hála Istennek, tájuukon egy határt sem hárosított. — Répczénkben a' halaknak szokatlan bőséget tapasztaljuk. — A' marhás nálunk 10 xr. V. Cz. — Nemes Vármegyénk e' héten folytat Protokoláris Gyűléseket."

Könyv-Jelentés.

Az 1821diki Zsebkönyv nemcsak kedvellőket, de a' mit kétszeri nyomtatattása mutat, elegendő vevőket is találván, tetemes hiba lenne a' szép pályát bezárni a' a' hitelhető áldozatot megvonni a' Hazafiatártól, mellyre adózni minden buzgó Hazafinak édes szent kötelessége. Elhatározott szándékom azért, azt Hébe czim alatt közelebb 1823ra folytatni 's így mind belső becsét mind külső fényét évenként nevelni. Ezt sokaknak, a' könyv' kijövelele iránt tett hazafiai kérdésekre válaszúl, azt pedig, hogy a' Zsebkönyv jövő esztendőre Pesti Könyváros Müller József Úrnál leszen szerezhető, a' vevőkre nézve eleve jelenteni szükségesnek tartottam.

Bécs, Júl. 26d. 1822.

Igaz Sámuel.

Tisztelt Olvasójinkhoz.

A' Magyar Kurírnak mult postával való elmaradásáról bocsánatot kérvén, jelentjük, hogy a' kedvetlenséget elláthatatlan akadály okozta, 's a' fogyatkozást, a' mennyire lehet, ezennel kipótolni igyekeztünk.

Felelő: A. Pánczél Dániel. Nyomatató: Stöckholzer H. F. (Nr. 648).